

Pohjois-Savon hyvinvointialueen tilivelvollisten viranhaltijoiden nimeäminen

Tarkltk 21.11.2024
750/02.00/2022

Valmistelija: -

Hyvinvointialuelain 22 §:n mukaan aluevaltuusto päättää tilivelvollisten nimeämisestä ja 130 §:n 1 mom. mukaan tilintarkastajan on annettava aluevaltuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Hallituksen esityksessä (241/2020) on todettu, että tilivelvollisia ovat aluehallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet sekä kunkin tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavina viranhaltijoina voidaan pitää ainakin toimielimen esittelijöitä sekä toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita.

Valtuutetut eivät valtuuston jäsenenä ole tilivelvollisia eikä heihin voida kohdistaa muistutusta. Valtuutettu voi olla tilivelvollinen muun toimielimen jäsenenä.

Tilivelvolliset on määriteltävä muun muassa sen vuoksi, että tilintarkastuslain 130 §:n 2 ja 3 mom. mukaan, jos tilintarkastaja havaitsee, että hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai aluevaltuuston päätöksiä, eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, on tilintarkastuskertomuksessa tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus.

Aluevaltuusto on päättänyt 22.12.2022 § 135 tilivelvollisten viranhaltijoiden nimeämisestä. Aluevaltuuston päätöksen mukaan hyvinvointialueen tilivelvollisia viranhaltijoita ovat hyvinvointialuejohtaja, toimialajohtajat, toimilinjajohtajat, palvelualuejohtajat ja -päälliköt sekä palveluyksikköjohtajat ja -päälliköt. Hallintosäännön muutoksen jälkeen on tarpeen päättää uudelleen tilivelvollisten viranhaltijoiden nimeämisestä.

Hallintosäännön 93 §:n (voimaan 7.10.2024) mukaan hankintavaluuksia ei sovelleta yksittäisen sosiaalihuollon tai terveydenhuollon asiakkaan/potilaan välttämättömän päivystyksellisen palvelun hankintaan, vaan päätöksen po. asiassa tekee toimivaltainen viranhaltija. Hallintosäännön poikkeus hankintavaluuksista mahdollistaa hyvinvointialueen määrärahojen käytön siten, että yksittäisellä päätöksellä voi olla olennainen vaikutus hyvinvointialueen talouteen.

Tilivelvollisen toiminta tulee arvioitavaksi ja tilivelvolliseen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja myöntää tai olla myöntämättä vastuuvapaus, ei pelkästään tilivelvollisen itsensä, vaan myös hänen alaisensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä johtuen (sisäisen valvonnan näkökulma).

Jos tilivelvolliselle on myönnetty vastuuvapaus, ei häntä kohtaan enää voida esittää siviilioikeudellisia vahingonkorvausvaatimuksia. Rikosoikeudellinen vastuu kuitenkin säilyy yleensä myös sen jälkeen.

Tilivelvollisuus ei tuo viranhaltijalle sellaista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle asemansa perusteella muutoinkin esihenkilönä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana.

Myös muiden kuin lain tarkoittamien tilivelvollisten on hoidettava tehtävänsä asianmukaisella huolellisuudella, eikä tilivelvollisaseman puuttuminen vapauta esimiehiä alaistensa toiminnan valvontavastuusta.

Tarkastuslautakunnan yhtenä hyvinvointialuelain 125 §:n mukaisena tehtävänä on valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Siten myös tarkastuslautakunnan tulee huolehtia tilivelvollisten viranhaltijoiden nimeämiseen liittyvän päätöksen valmistelusta aluevaltuuston käsittelyyn.

Hallintosäännön 177 §:n mukaan toimitilin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimitilin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

Esityslistan liitteenä:

- Luettelo tilivelvollisista virkanimikkeistä. Liite toimitetaan kokoukseen.

Ennakkovaikutusten arviointi

Tilivelvollisten nimeämisestä päättää aluevaltuusto. Tilivuodelta annettavassa tilintarkastuskertomuksessa esitetään, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimitilimen jäsenelle ja asianomaisen toimitilimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Toimivallan peruste

hallintosääntö 100 §

Esittelijä

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää:

1) Asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä ja että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

2) Esittää aluevaltuustolle päätettäväksi, että hyvinvointialueen tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijät, hyvinvointialuejohtaja, toimialajohtajat, toimilinjajohtajat, palvelualuejohtajat ja -päälliköt, palveluyksikköjohtajat ja -päälliköt, johtajaylilääkäri, talouspalveluiden erityisasiantuntija, vastaavat ylilääkärit sekä viranhaltijat, joiden on mahdollista soveltaa työssään hallintosäännön 93 §:n mukaista säännöstä hankintavaltuuksista poikkeamisesta.

Päätös